

Проучване на рисковите фактори за разпространението на хепатит Е при хората в Германия , 2012-2014*

Проф. Бойко Ликов

Хепатит Е (ХЕ) е зоонозна инфекция причинявана от вирус генотип 3. Най-важните резервоари на вируса са домашните и дивите свине. През последните години се доказва предаването на вируса с морски продукти, кръвопреливане и трансплантация на органи, контакт с животни и контаминирана вода. В повечето случаи инфекцията протича асимптомно. Клиничните случаи са предимно при мъже над 50 години или лица с чернодробни здравни проблеми. Все още някои от механизми на предаване не са достатъчно изяснени. Това се дължи на различните хранителни навици на хората в отделните страни.

В Германия ХЕ е задължителна за обявяване инфекция от 2001. През последните 10 години процентът на положителните лица с лабораторно потвърждаване се е увеличил 40 пъти. През 2017 г са установени 2 943 заразени хора- 57 от тях са мъже, 75% са от възрастовата група 49-79 години, а 93% не съобщават данни за пътувания в други страни. (следователно са заразени в Германия)

Последните изследвания показват заразеност 3,9 на 1000 човека, което е показател за широко разпространение и ендемичност на вируса на ХЕ в Германия. Увеличаване на случаите през последните години се дължи на все по-задълбочаване в познанията за проблема. Счита се, че неизвестен процент от прекаралите скрита инфекция хора остават недиагностицирани.

За пълна деконтаминация на продуктите от свинско месо се изисква температура 71 С за 20 мин. Вирусът на ХЕ е изолиран от готови за консумация продукти предлагани в търговската мрежа като сурови колбаси и колбаси съдържащи черен дроб. Целта на проучването е да се проучат рисковите фактори и причините за закъснението в поставянето на диагнозата. Интервюирани са 370 човека заразени с вируса на ХЕ, които е 43,8% от всичките 845 случая.

Рискови фактори свързани с ендемичността на ХЕ. Като най-важни се очертават недостатъчно термично обработено свински месо и колбаси приготвени за директна консумация (чернодробен колбас или пате колбас), франкфуртери (тип wiener), сурови зеленчуци, контакт с отпадни води. Има единични случаи на заразени хора неконсумиращи свинско месо - мюсюлмани, вегетарианци и вегани, диета халал или кошер.

Консумацията на готови за консумация продукти от свинско месо като чернодробни колбаси (пате), франкфуртери (wiener тип) имат значителна връзка с проявлението на акутен хепатит А. Установено е че съответно 23.6% и 17.6% от тези случаи се дължат на посочените колбаси.

Предишни проучвания установяват генома на HEV (RNA) в различни продукти от свинско месо- 22% в чернодробни колбаси закупени от супермаркети в Берлин, 47% от свински продукти в търговската мрежа на Канада и 4% от черен дроб закупен в супермаркети на Южна Германия.

Засега няма задълбочени проучвания, които да различават неинфекциозни фрагменти (RNA) и инфекциозен вирус. Това трябва да бъде направено за да се оцени реално истинския риск за консуматора. Наши проучвания показват, че вирусът на ХЕ не се инактивира ефективно при сегашната технология за производство на колбаси. При направени изследвания е установено, че е необходима температура ≥ 71 °C в продължение на 20 минути за пълната инактивация на вируса.

В Англия е установена инфекциозност на колбаси от рода на Pork liver pâtés. Подобно е положението със същите колбаси в Австралия. Много неща зависят и от хранителните навици на дадена страна, а даже на отделни популации от хора в различни региони. Във Франция са установени епидемични взривове след консумация на колбаси (figatellu raw-liver sausage), които се продават сурови, но подлежат на термична обработка при домашни условия (figatellu raw-liver sausage). Малка част от консуматорите обаче консумират без термична обработка. В Германия е установена връзка между консумацията на сурови зеленчуци и ХЕ.

При проучването на 270 случая на акутен хепатит Е в Германия е установено, че има някои предиспониращи фактори за акутното проявление на инфекцията- преди това съществуващи чернодробни болести, диабет, болести на стомашночревния тракт, употребата на лекарства намаляващи киселинността (proton pump inhibitors). За подобни патологични състояния докладват повече от половината лица с акутно проявление на ХЕ.

По отношение на хоспитализацията на акутните случаи на хепатит Е е установено че 73% от тях губят повече от 20 работни дни. Това е повече от средната хоспитализация на болните от хепатит А.

По отношение на диагностиката има няколко серологични и PCR методи, които са налични на пазара. Обикновено при първото посещение при лекар се прави изследване за хепатит А. До поставяне на диагноза хепатит Е обикновено има значително забавяне. Хепатит Е все още се счита за много рядка инфекция и първоначално изследванията се насочват за хепатит А, В и С, за цитомегаловирус или за инфекцията Epstein–Barr. В момента в Германия при искане за изследване за хепатит А се прави такова и за хепатит Е.

БА. В проучването липсват данни за устойчивостта на вируса на хепатит А в суровосушени и пушени колбаси (луканки, суджуци, пастърма). Какво е значението на кървавици и бабечи. В България все още не извършвано, подобно на Германия проучване за действителното разпространение на хепатит Е. То едва ли ще се различава съществено от ситуацията в Германия, Англия, Шотландия, Франция и Австралия.

*Източник: Mirko Faber, Mona Askar, Klaus Stark, Case-control study on risk factors for acute hepatitis E in Germany, 2012 to 2014, Eurosurveillance, Volume 23, Issue 19,

10/May/2018